

[Kommentar](#) | [Kommentar](#) ▾ [Kommentar](#)[Bli abonnent](#) [LOGG INN](#)

Leder

Når politiet begår overgrep

GJESTEKOMMENTAR: Selv ikke når politiet begår et overgrep på tv, er det noen som reagerer.

«De oppsiktsvekkende funnene i rapporten tyder på at [...] politiet enten ikke kan loven eller ikke bryr seg om den», skriver Trond Birkedal. **Foto: Gorm Kallestad / NTB**

Av Trond Birkedal

Politiet har tatt den tyngste tinen innbyggerne kan gi, nemlig retten til å utøve lovlig fysisk makt på vegne av fellesskapet. Innbyggerne kan ikke lovlig motsette seg fysisk maktbruk, uansett om politiet har rett eller gjør feil. Dette stiller enormt strenge krav til kunnskap og respekt for lovverket hos politiet.

Riksadvokaten har nylig [undersøkt](#) et lite utvalg tilfeller der politiet har brukt tvangsmidler for å håndheve narkotikalovgivning. De oppsiktsvekkende funnene i rapporten tyder på manglende forståelse av lovverket, og at politiet enten ikke kan loven eller ikke bryr seg om den. Mye tyder på at det er en politiskandale som nå rulles opp.

ANNONSE

LES OGSÅ

Nå er politiets arbeid i narkosaker gjennomgått. Dette er resultatet

De sterkeste mot de svakeste

De som har rusproblemer, er ofte de svakeste i samfunnet. De er gjerne utstøtt fra familien, de har ingen skikkelige nettverk utenfor rusmiljøet og de har ingen som taler sin sak. De er prisgitt systemer som er preget av at de først og fremst

Riksadvokatens rapport avdekker, ifølge jusprofessor ved UiB Hans F. Marthinussen, 4000 menneskerettighetsbrudd begått av politiet på ett år. Og det er bare ut fra det som er rapportert. Det skrives ikke rapport når politiet utfører ulovlig ransaking uten å finne noe, ifølge Riksadvokatens funn. Det er altså grunn til å tro at det her er en massiv underrapportering som kunne avdekket enda flere brudd fra politiets side.

Overgrep i full offentlighet

Tv-kanalen MAX har laget en dokumentarserie, «Nattpatruljen», som følger politiet på jobb. I denne serien er det dokumentert lovbrudd, menneskerettighetsbrudd og seksuelle overgrep begått av politiet, men det har ikke fått noen konsekvenser. Det er nærliggende å tro at det har fått passere fordi det bare går ut over «de narkomane».

Et av de mest [graverende](#) eksemplene er en politipatrulje fra Tromsø som kjører bort til en ruset kvinne som står på en tom parkeringsplass. Hun er kjent for politiet fra rusmiljøet, men det er ingen mistanke om at hun langer eller smugler. De har kun mistanke om bruk av et ulovlig rusmiddel. En av politibetjentene uttaler: «Det virker ikke som om hun har det så bra.»

Denne kvinnen blir tatt med til politihuset, tatt med inn på et rom alene med en kvinnelig politibetjent og beordret til å strippe. Kvinnen motsetter seg dette, men politibetjenten forsikrer at dette er ren rutine. Formålet er å finne ut om kvinnen kan ha gjemt en brukerdose i ett av kroppens hulrom. Når kvinnen har kledd av seg og hostet, løper en mannlig politibetjent inn på rommet hvor kvinnen står naken, og den kvinnelige politibetjenten sier at hun må sjekke hulrommene med fingeren sin. Kvinnen protesterer igjen, men politibetjenten insisterer på at dette må gjøres. Hva kan en tynn, redd, ruspåvirket kvinne fra rusmiljøet si for å avverge overgrepet?

ANNONSE

Ifølge Riksadvokaten har politiet ikke hjemmel til verken å beordre damen til å kle av seg, eller å føre en finger inn i kvinnens kjønnsorgan eller anus, så lenge det kun er mistanke om bruk. Hvem som helst kan se innslaget, identifisere politibetjenten og anmelde henne for voldtekt. Siden dette overgrepet begås mot en i rusmiljøet, er det ingen som har hevet et øyenbryn. Dette er altså sendt som TV-underholdning, – men ingen har reflektert over at de er vitne til et overgrep begått av politiet.

Det finnes mange eksempler på lignende krenkelser begått av politiet. VG har [skrevet](#) om en 15 år gammel jente som anmeldte en voldtekt og leverte mobiltelefonen sin inn til politiet slik at de kunne finne bevis for voldtekten. Fordi de fant bilder av henne på telefonen, ble hun anmeldt for hasjrøyking. I stedet for at dette barnet fikk hjelp til å bearbeide traumer etter et seksuelt overgrep, fikk hun altså en bot på 4000 kroner av politiet.

Ingen bryr seg

Riksadvokaten sendte i fjor ut en [presisering](#) til politi og påtalemyndighet over hvilke tvangstiltak politiet hadde lov til å iverksette, og hva de ikke kunne gjøre. Loven har vært lik hele tiden, det er kun Riksadvokatens presisering som er ny.

Det betyr at verken politiet, statsadvokatene, forsvarsadvokater, domstoler eller mediene har brydd seg om disse omfattende bruddene på lover, regler og menneskerettigheter begått av et overivrig politi på ville veier. Ingen har reagert. Alle som skal passe på og kontrollere hverandre, har fundamentalt sviktet sin oppgave. Jeg tror årsaken er at det stort sett bare er de svakeste blant oss som blir utsatt for overgrepene.

Noen må gå

Justisministeren har nedsatt en [gruppe](#) som skal oppdatere faglige vurderinger av politiets bruk av maktmidler. Utvalget består av syv personer, hvor et flertall av medlemmene selv jobber som politi.

Riksadvokatens rapport er [knusende](#) for norsk politi. Mellom knusktørre juridiske

Det er åpenbart at en institusjonell ukultur har fått utvikle seg, og det har vært en gjennomgående mangel på enkeltpersoner som har stoppet opp og spurt om det kollegaene driver med er greit. Dette tyder på et ledelsesproblem. Politiansatte som har begått overgrep, som hun i «Nattpatruljen», bør anmeldes og eventuelt straffes.

Politidirektørens respons på rapporten, i form av en [pressmelding](#), tyder ikke på at hun har skjönt alvoret eller omfanget av problemet. Det må være helt klart at det ikke er den sittende politidirektøren som skal lede politiet gjennom oppryddingen av skandalen.

Les også

Spesialenheten henla alle disse anmeldelsene mot politiet

Slik skal hun få ned bruken av politi mot barn

Roald Berntsens heftige liv: – Gullet var fjernet fra kremerte

Fra straff til hjelp

Publisert: 19. februar 2022 07:30
Oppdatert: 19. februar 2022 15:21

Gjestekommentar

Trond Birkedal

Politiet

Overgrep

Rusavhengighet

Mest lest akkurat nå

Sirdal fikk ny rundkjøring, minst 100 biler kjørte ut fredag kveld

Biler av veien flere steder i distriktet: – Senk farten, vis hensyn

«Mye tyder på at det er en politiskandale som nå rulles opp»

Sjåfør pågrepet etter trailervelt på E 39

Cruise-tak i Stavanger sender skip til Eigersund

Aftenbladet anbefaler

Fem menn pågrepet i Rogaland etter at varmtvannsbereder ble stanset i USA

verken er åpning

Får tilbud om billig sprit på Snapchat

Barnevernet slo alarm: Fryktet småbarnsmor diktet opp diagnose for
dotteren

LOGG INN FOR Å KOMMENTERE

[Populære](#) [Aktuelt](#) [Siste](#) [Første](#)**Rolf Økland**

for 13 timer siden

Håper virkelig denne saken ruller videre og ikke stopper når nyhetsverdien er over.

Rapporter

↑ 121 [Logg inn for å svare](#)**Geir Halvor Oliversen**

for 13 timer siden (redigert)

Det er prisverdig at Aftenbladet prioriterer slike saker og får de fram i lyset ... narkomane har også rettigheter .

Narkotikalovbrudd må få konsekvenser, men for Guds skyld, la de som er misbrukere og syke få hjelp, ikke bli trakkasert og mobbet av ynkelige uniformerte politi og vektere ...

Narkomane er også mennesker ...

Rapporter

↑ 79 [Logg inn for å svare](#)**Trond Aril Espedal**

svarte Geir Halvor Oliversen for ni timer siden (redigert)

La oss for all del straffe sårbar ungdom helt til de virkelig har utviklet et rusproblem - først da skal vi strekke en hjelpende hånd til, når livet først er ødelagt.

Hvorfor i alle dager tenker man at det er lurt å straffe noen som kun skader sin egen kropp?

Forbudslinjen har ført oss dithen at hundrevis dør hvert eneste år, mens det går veldig greit ellers med folk som bruker mildere stoffer dann og vann.

Kom gjerne med eksempler på at forbuds- og straffelinjen har vært suksess de siste 50 år.

Og et lite tips til slutt: kutt gjerne det stigmatiserende ordet narkoman, og bruk heller person med rusavhengighet.

Rapporter

↑ 27 [Logg inn for å svare](#)

Mest debattert

Nye Veier anbefaler ny bro med fire felt

Høye bensinpriser: – Aldri sett 21-tallet før i dag

Takk og pris for strømkrisen!

– Rogaland Høyre fortjener all den ros de kan få!

Flere artikler

Nå er politiets arbeid i narkosaker gjennomgått. Dette er resultatet

Spesialenheten henla alle disse anmeldelsene mot politiet

Derfor mistenker politiet at siktede i Birgitte-saken også har tatt livet av Tina Jørgensen

– Det tar tid å venne seg til den frie posisjonen kvinner har i Norge. Her kan jenter flørte, danse og ha sex før ekteskapet

ANNONSE

Stavanger Aftenblad

-Grunnlagt 1. september 1893-

ADRESSE

Nykirkebakken 2, 4013 Stavanger

KUNDESENTER

51 19 51 50

TIPS

05150

tips@aftenbladet.no

SEND KRYPTERT TIPS

SJEFREDAKTØR Kjersti Sortland

REDAKTØR Tarald Aano

NYHETSREDAKTØR Carl Gunnar Gundersen

DIGITALREDAKTØR Elin Stueland

DEBATTREDAKTØR Solveig Grødem Sandelson

DAGLIG LEDER/ØKONOMIDIREKTØR Mari-Marthe Aamold

SALGSDIREKTØR Richard Kjønnehaug

MARKEDSSJEF ABONNEMENT Grethe Wiig Samdal

KONTAKT REDAKSJONEN

Alt innhold er opphavsrettslig beskyttet. © 2020 Stavanger Aftenblad. ACAP-beskyttet. Personvernpolicy og cookies. Stavanger Aftenblad arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Stavanger Aftenblad har ikke ansvar for innhold på eksterne nettsider som det lenkes til.

